

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Προδιαγραφών, Κριτηρίων Αειφορίας και Μείωσης των Εκπομπών των Καυσίμων Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Ονούφριος Κουλλά	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Σύκας	Μιχάλης Γιακουμή
Γιαννάκης Γαβριήλ	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Ιουνίου 2022, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 2 Ιουνίου 2022 και του οποίου τμήμα αναπέμφθηκε από την προεδρεύουσα της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπεύται μεταξύ άλλων η μερική εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές». Παράλληλα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο καταργείται ο περί Προδιαγραφών Πετρελαιοειδών και Καυσίμων Νόμος και αντικαθίσταται από τον νέο αυτό νόμο.

Υπενθυμίζεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του σχετικού νομοσχεδίου η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επέφερε σημαντικές τροποποιήσεις, προκειμένου να επέλθουν σε αυτό οι δέουσες νομοτεχνικές και επί της ουσίας βελτιώσεις και να επιτευχθούν κατά το δυνατόν οι απαραίτητες συγκλίσεις επί

των θεμάτων για τα οποία εκφράστηκαν διαφωνίες και επιφυλάξεις από μέρους των ενδιαφερόμενων πλευρών.

Οι κυριότεροι λόγοι της αναπομπής τμήματος του υπό αναφορά νόμου από την προεδρεύουσα της Δημοκρατίας, όπως αυτοί εξάγονται από την επιστολή της προς τον προεδρεύοντα της Βουλής των Αντιπροσώπων ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2022 παρατίθενται ακολούθως αυτούσιοι:

«Εισαγωγή στο άρθρο 20(2)(α) της φράσης “νοούμενου ότι δεν δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού”.

Η υπό αναφορά φράση δεν προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 25¹ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (στο εξής “η Οδηγία”) το οποίο μεταφέρθηκε στην κυπριακή έννομη τάξη με το άρθρο 20 του υπό αναπομπή Νόμου. Συγκεκριμένα, το άρθρο 20 (1) (α) του υπό αναπομπή Νόμου, παρέχει εξουσία στον Υπουργό με Διάταγμά του “να καθορίζει υποχρέωση στους προμηθευτές καυσίμων για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις μεταφορές, ώστε να διασφαλίζεται ότι το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών είναι τουλάχιστον δεκατέσσερα τοις εκατό (14%) έως το 2030”. Περαιτέρω, ο Υπουργός, κατά τον καθορισμό της υποχρέωσης των προμηθευτών καυσίμων δύναται “να παρέχει εξαίρεση ή να διακρίνει μεταξύ διαφορετικών προμηθευτών καυσίμων ή διαφορετικών φορέων ενέργειας, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικοί βαθμοί αριμότητας και το κόστος των διαφορετικών τεχνολογιών”. Η προσθήκη της φράσης “νοούμενου ότι δεν δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού” πέραν του ότι

¹ Άρθρο 25, παρ. (1), 2^η υποπαράγραφος: «τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν ή να διακρίνουν μεταξύ των διαφορετικών προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας κατά τον καθορισμό της υποχρέωσης των προμηθευτών καυσίμων, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικοί βαθμοί αριμότητας και το κόστος των διαφορετικών τεχνολογιών».

δεν προβλέπεται στην Οδηγία, περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού και είναι σε σύγκρουση με διατάξεις του ιδίου εδαφίου και συγκεκριμένα με τις διατάξεις της παραγράφου (δ) που του παρέχει δυνατότητα εξαίρεσης μεταξύ προμηθευτών καυσίμων “*παρέχει εξαίρεση στους προμηθευτές καυσίμων οι οποίοι προμηθεύουν καύσιμα με τη μορφή ηλεκτρικής ενέργειας ή ανανεώσιμων υγρών και αερίων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης*², από την υποχρέωση να συμμορφώνονται με το ελάχιστο μερίδιο προηγμένων βιοκαυσίμων και βιοαερίου που παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Α του Παραρτήματος IX της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, το οπόιο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα I, και αναφέρεται στην παράγραφο (γ)” και της παραγράφου (ζ) που του παρέχει δυνατότητα διάκρισης για τα διαφορετικά είδη για την ίδια τεχνολογία (“*να καθορίσει χαμηλότερο όριο και να προβεί σε διάκριση μεταξύ διαφορετικών ειδών βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων για τις επιπτώσεις από την έμμεση αλλαγή στη χρήση γης, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού χαμηλότερου ορίου για το μερίδιο των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας που παράγονται από ελαιούχα φυτά*”). Επίσης η διατήρηση της υπό αναφορά φράσης ενδέχεται να περιορίζει τη δυνατότητα του κράτους να στηρίζει μια τεχνολογία σε σχέση με άλλες όπως η στήριξη της ηλεκτρικής ενέργειας για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων ή των ανανεώσιμων υγρών και αερίων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης σε σχέση με τα βιοκαύσιμα. Η αναγκαιότητα διατήρησης αυτής της διακριτικής ευχέρειας όπως έχει διατυπωθεί από την εκτελεστική εξουσία στο άρθρο 20 εδράζεται και στην σκέψη (83) του προοιμίου της Οδηγίας, η οποία αναφέρει μεταξύ άλλων: «...*Η επιβολή υποχρέωσης στα κράτη μέλη να ζητούν από τους προμηθευτές*

² Το Υδρογόνο που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές εμπίπτει στην κατηγορία των ανανεώσιμων υγρών και αερίων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης.

καυσίμων να παρέχουν ένα συνολικό μερίδιο καυσίμων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορεί να προσφέρει ασφάλεια στους επενδυτές και να ενθαρρύνει τη συνεχή ανάπτυξη εναλλακτικών καυσίμων κίνησης από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των προηγμένων βιοκαυσίμων, των ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων κίνησης μη βιολογικής προέλευσης και της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών. Εφόσον οι ανανεώσιμες εναλλακτικές επιλογές ενδέχεται να μην είναι διαθέσιμες ή οικονομικά αποδοτικές για όλους τους προμηθευτές καυσίμων, είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη να έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε διάκριση μεταξύ προμηθευτών καυσίμων και να απαλλάσσουν, εφόσον απαιτείται, συγκεκριμένες κατηγορίες προμηθευτών καυσίμων από την εν λόγω υποχρέωση. Καθώς η εμπορία καυσίμων κίνησης είναι εύκολη, οι προμηθευτές καυσίμων στα κράτη μέλη με χαμηλή προσφορά σχετικών πόρων είναι πιθανόν να μπορούν εύκολα να προμηθευτούν ανανεώσιμα καύσιμα από άλλες πηγές”.

Περαιτέρω, δεν καθορίζονται ποιες είναι οι συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού με αποτέλεσμα να μην είναι κατανοητή η ερμηνεία της φράσης αυτής.».

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας κατά την εξέταση του αναπεμφθέντος νόμου από την επιτροπή αναφέρθηκαν αναλυτικά στους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόπιμη η αναπομπή τμήματος του νόμου, στη βάση της πιο πάνω επιστολής. Ειδικότερα, επισήμαναν μεταξύ άλλων ότι ο αναπεμφθείς νόμος όσον αφορά το τμήμα του που αναπέμφθηκε, πέραν του ότι δεν προβλέπεται στη σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία, περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και συγκρούεται με τις διατάξεις οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα εξαίρεσης μεταξύ προμηθευτών καυσίμων.

Στα πλαίσια της συζήτησης, τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν ερωτήσεις σε σχέση με τους λόγους της αναπομπής.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την αποδοχή της αναπομπής, τροποποιώντας κατάλληλα το κείμενο του αναπεμφθέντος νόμου.

28 Ιουνίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.063.047-2022

ΧΑ/ΓΧ/ΧΜ/XX